

i z zagranicy. Świadczy to nie tylko o naukowym zapotrzebowaniu na organizowanie tego typu sesji naukowych, lecz również o zainteresowaniach badaczy historii starożytnego Rzymu i Bizancjum, w których szeroko rozumiana tematyka militarna zajmuje istotne miejsce. Ostatecznie w czasie dwóch sesji plenarnych i czterech paneli tematycznych wystąpiło aż 48 prelegentów wygłaszając 47 referatów (jeden z referatów był przygotowany przez dwie osoby) reprezentujących 20 ośrodków naukowych: 5 zagranicznych oraz 15 polskich. Ośrodki zagraniczne to: Akademia Służby Celnej Ukrainy w Dniepropietrowsku (jedna osoba), Dniepropietrowska Szkoła Medyczna (jedna osoba), Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Iwana Franki w Drohobyczu (jedna osoba), Uniwersytet im. Iwana Franki we Lwowie (jedna osoba) i Uniwersytet im. Wasyla Karazina w Charkowie (jedna osoba). Natomiast ośrodki polskie to: Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie (dwie osoby), Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie (dwie osoby), Uniwersytet Gdański (jedna osoba), Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (pięć osób), Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (jedna osoba), Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach (jedna osoba), Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (jedna osoba), Uniwersytet Łódzki (dziewięć osób), Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (cztery osoby), Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (dwie osoby), Uniwersytet Opolski (jedna osoba), Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (dwie osoby), Uniwersytet Śląski w Katowicach (pięć osób), Uniwersytet w Białymstoku (jedna osoba) i Uniwersytet Warszawski (pięć osób).

Wszystko wskazuje na to, że cel organizatorów konferencji – jakim było zorganizowanie interdyscyplinarnego spotkania fachowców, służącego nie tylko pogłębieniu tematu, lecz także wzajemnemu poznaniu i osobistym kontaktom – został w pełni osiągnięty, gdyż symposium to było największym w historii lubelskich uczelni spotkaniem badaczy szeroko rozumianego antyku.

ks. Piotr Szczur – Lublin, KUL

15. ARMIA, SYSTEMY OBRONNE I IDEOLOGICZNO-RELIGIJNE ASPEKTY WOJNY W IMPERIUM RZYMSKIM I W BIZANCJUM (Lublin, UMCS, 26-28 V 2014)

Od poniedziałku (26 V) do środy (28 V) miała miejsce w Lublinie Ogólnopolska Konferencja Starożytnicza zorganizowana przez KUL i UMCS (Katedra Historii Bizancjum KUL, Katedra Historii Kościoła w Starożytności Chrześcijańskiej KUL, Zakład Historii Starożytnej UMCS). Obrady odbywały się w gościnnym gmachu tzw. Nowej Humanistyki UMCS.

W konferencji brali udział starożytnicy i bizantyniści z 15 ośrodków krajowych: 1. Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie (2 osoby), 2. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II (2 osoby), 3. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (5 osób), 4. Uniwersytet Białostocki (1 osoba), 5. Uniwersytet Gdański (1 osoba), 6. Uniwersytet Jagielloński (1 osoba), 7. Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach (1 osoba), 8. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (1 osoba), 9. Uniwersytet Łódzki (9 osób), 10. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskie

w Lublinie (4 osoby), 11. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (2 osoby), 12. Uniwersytet Opolski (2 osoby), 13. Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (2 osoby), 14. Uniwersytet Śląski w Katowicach (5 osób), 15. Uniwersytet Warszawski (5 osób). Obok nich udział w konferencji wzięli reprezentanci 4 ośrodków akademickich Ukrainy: 1. Akademia Służby Celnej Ukrainy w Dniepropietrowsku (2 osoby), 2. Charkowski Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Karazina (1 osoba), 3. Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki (1 osoba), 4. Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Iwana Franki w Drohobyczu (1 osoba). W ciągu trzech dni konferencji wystąpiło 48 prelegentów, którzy wygłosili 47 referatów i komunikatów.

Spośród wspomnianych wyżej 47 wystąpień 16 dotyczyło szeroko rozumianej historii Bizancjum. Najwięcej, bo aż 7 prelekcji bizantynologicznych wygłosili przedstawiciele Uniwersytetu Łódzkiego. Byli to (w kolejności alfabetycznej nazwisk): Dr hab. Sławomir Bralewski, prof. UŁ, *Ideologia zwycięstwa w późnym Cesarstwie Rzymskim i wczesnym Bizancjum*; Dr Błażej Cecota, *Przyczyny niepowodzeń w walkach z Arabami w świetle bizantyńskiej historiografii (VIII-X w.)*; Mgr Andrzej Hołasek, *Żołnierz i służba wojskowa w świetle chrześcijańskich źródeł normatywnych (IV i V w.)*; Dr hab. Mirosław Leszka, prof. UŁ, *Siły zbrojne pierwszego państwa bułgarskiego w opinii Bizantyńczyków*; Dr Kiril Marinow, *Jak walczyć w górach? Rekomendacje cesarza Leona VI Mądrego w świetle jego „Taktyk”*; Dr Szymon Wierziński, *Normanowie na wschodnich rubieżach Bizancjum w XI w. – chybiona reforma wojskowa Konstancyntyna IX Monomacha*; Dr hab. Teresa Wolińska, prof. UŁ, *Synowie Hagar. Wiedza Bizantyńczyków o armii arabskiej w świetle traktatów wojskowych z IX i X wieku*.

Dwa wystąpienia na ten temat mieli przedstawiciele Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie: Dr Adrian Szopa, *Wódz doskonały w świetle późnoantycznych panegiryków łacińskich*; Prof. dr hab. Marek Wilczyński, *Exercitus barbarorum – organizacja i działania wojsk ludów germańskich osiadłych w V i VI wieku w basenie Morza Śródziemnego*.

Również dwie prelekcje z dziedziny bizantynistyki wygłosili reprezentanci Uniwersytetu Warszawskiego: Mgr Maciej Marciniak, *Dlaczego święty Teodor zabija węża? Propozycja genezy pewnego motywu z katedry w Faras*; Dr Jacek Raszewski, *Organizacja armii według Jerzego Gemistosa Plethona*.

Natomiast przedstawiciele Katowic, Opola i Poznania przedstawili po jednym referacie z tego zakresu: Dr Marcin Böhm (UO), *Transport morski koni w trakcie działań wojennych Boemunda na Bałkanach w latach 1107-1108*; Dr Łukasz Różycki (UAM), *Bizantyńska wojna psychologiczna w świetle „Strategikonu”*; Ks. dr hab. Andrzej Uciecha (UŚ), *„Jeśli wojska powstają i zwyciężają, wiedz, że jest to upomnienie Boże”*. *Wojenne sekrety w dyskretnym mowie „O wojnie” Afrahata, perskiego Mędrca*.

Goście z Ukrainy dodali do tej statystyki dwa wystąpienia: Doc. dr Konstantyn Kolesnykov i mgr Ganna Kolesnykova (Akademia Służby Celnej Ukrainy w Dniepropietrowsku), *Имперский воинский контингент и гарнизон Херсонеса Таврического в III-V вв.: между источниками и историографией (Cesarski kontyngent wojskowy a załoga Chersonesa Taurydzkiego w III-V w.: między źródłami a historiografią)*; Mgr Tatiana Olijnyk (Charkowski Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Karazina), *Tzw. „Cytadela rzymska” w systemie fortyfikacji Chersonesu Taurydzkiego od IV w. p.n.e. do XV w. n.e.*

Konferencja ściągnęła do Lublina zarówno doświadczonych badaczy, jak i sporą grupę doktorantów, a w lubelskim środowisku starożytniczym cieszyła się dużym zainteresowaniem, o czym świadczyła liczba słuchaczy oraz poziom dyskusji. Była to pierwsza duża, trzydniowa konferencja starożytnicza zorganizowana w Lublinie. Warto podkreślić bardzo dobrą współpracę środowiska badaczy antyku z KUL-u i UMCS-u przy organizacji tego przedsięwzięcia oraz duży wysiłek przedstawicieli UMCS (szczególnie dr Stanisława Ducina i dr hab. Dariusza Słapka), którzy wraz z grupą doktorantów przygotowali technicznie tzw. Nową Humanistykę UMCS do sprawnego przeprowadzenia konferencji.

Piotr Kochanek – Lublin, KUL

16. JUBILEUSZ 50-LECIA INSTYTUTU HISTORII KOŚCIOŁA I PATROLOGII KUL (Lublin, KUL, 27 V 2014)

W dniu 27 V 2014 r., w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w Lublinie miała miejsce **Jubileuszowa Sesja** zorganizowana z okazji **50-lecia Instytutu Historii Kościoła i Patrologii**. Spotkanie rozpoczęło się o godz. 10:30 w Auli Wydziału Teologii KUL znajdującej się w gmachu Kolegium Jana Pawła II. Przybyłych gości powitał główny organizator spotkania – Dyrektor Instytutu Historii Kościoła i Patrologii na Wydziale Teologii KUL, ks. prof. dr hab. Jerzy Pałucki. Następnie gospodarz miejsca – Dziekan Wydziału Teologii ks. prof. dr hab. Mirosław Kalinowski skierował słowo do uczestników spotkania, w którym podkreślił, że Instytut Historii Kościoła i Patrologii należy do jednostek wiodących w strukturach Wydziału Teologii, oraz że w swej historii szczycił się obecnością wielu wybitnych osobowości, a rozbudowana struktura Instytutu daje duży potencjał umożliwiający tworzenie zespołów naukowo-badawczych.

Następnie głos zabrał o. prof. dr hab. Roland Prejs OFMCap dokonując prezentacji publikacji specjalnie przygotowanej na jubileusz: *Pięćdziesiąt lat Instytutu Historii Kościoła i Patrologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II* (Lublin 2014). Zaznaczył, że książka jest ogólnym przeglądem dorobku Instytutu w ciągu pięćdziesięciu lat jego istnienia i omawia w skrócie dzieje Instytutu (okoliczności jego powstania z podkreśleniem roli ks. prof. Mariana Rechowicza, późniejszego biskupa – administratora apostolskiego Archidiecezji Lwowskiej z siedzibą w Lubaczowie, i ks. prof. Mieczysława Żywczyńskiego), jego strukturę – katedry i ich obsadę, kadre naukową, kierunki badań i publikacje pracowników, programy kształcenia oraz zestawia tytuły dysertacji habilitacyjnych i rozpraw doktorskich powstałych w Instytucie, a także sumarycznie podaje liczbę wykształconych studentów i doktorantów.

Po prezentacji jubileuszowej publikacji miał miejsce krótki koncert wokально-instrumentalny w wykonaniu wykładowców Instytutu Muzykologii: dr hab. szt. Iwony Sawulskiej, prof. KUL (sopran) oraz dr hab. Agnieszki Schulz-Brzyskiej (fortepian).

Następnie Dziekan Wydziału Teologii ks. prof. dr hab. Mirosław Kalinowski (wraz z Dyrektorem Instytutu ks. prof. dr hab. Jerzym Pałuckim) dokonał uroczystego wręczenia dyplomów jubileuszowych KUL zasłużonym Profesorom Instytutu. W dniu jubileuszu zostały wyróżnione następujące osoby: ks. bp prof. dr hab. Jan Śrutwa,